

Ettevõtte majandusõpetus

kodused ülesanded variant nr. 6

juhendaja: I. Kääramees
tudeng: Janno Kusman 971382LDP32

Ülesanne nr. 6

Peeter Põrnikas ja Jaan Jalakas otsustasid alustada äritegevust. Peetri idee on arvutimängude tootmine. Kumbki võttis oma säastuarvelt 5000 EEK, kandes selle TÜ “P&J” arvele. Kasutatud arvuti – hind 24000 EEK, on ostetud 3 aastase maksetähtajaga Põrnika heatahlikult onult. (Esimene sissemaks 5000 EEK, intress 12%). Enne tootmise alustamist ostis Jaan materjale valmis 25 mängukomplekti tarvis. Materjali maksumus 45 EEK. Otsene palgakulu 210 ühikule (sots. maks 33%). Müügi-, reklamikulud 25000 EEK aastas, s.h. komisjoni tasu 10 EEK \ komplekt. Transpordi kulud 1000 EEK aastas, arvuti kasulik tööiga on 5 aastat, amortiseeritakse sirgjoonelisel meetodil. Muud tegevuskulud aastas: ruumide üür 100 EEK/ m^2 kuus ($15m^2$), sidekulud 500 EEK kuus, kindlustus 100 EEK, muud kulud 1600 EEK aastas. Täiendavad andmed:

Ostjateilt laekub aasta kestel 7/8 aastakäibest, 1/8 käibest moodustab aasta lõpuks debitoorne võlgnevus. Ostetud materjalist on aasta lõpus tasumata 20%, tulumaks 26% tasutakse järgmisel aastal, materjale hangiti 20% rohkem kui kulutati, kokku osteti 220 tk.

Ülesanne 1

Oletades, et plaanitud hinnaga 950 EEK õnnestub realiseerida 200 komplekti mänge aastas, koostage:

- ettevõtte algbilanss
- I tööaasta kasumiplaan., rahavoogude plaan ja I-se tööaasta lõppbilanss

Ülesanne 2

Analüüsige “P&J” I aasta tegevustulemusi ja firma finantsseisundit kasutades teile teadaolevaid rahandussuhtarve.

Ülesanne 3

Leidke kriitiline tootmismahd (tululävi) ja hinnaake võimalikku uut hinnapolitiikat. (konkureerivate toodete hinnad on vahemikus 500 – 1200 EEK, rentaablus soovitavalt 10%). Kui vahendustasu tõstmine 100 EEK-ni tõstaks läbimüüki 45 komplekti võrra, on see otstarbekas ? Kuidas muutub kriitiline tootmismahd ?

Ülesanne 1

Algbilanss			
Aktiva	Passiva		
sularaha jäæk materjalid	3875 1125	19000	arvuti võlg
arvuti	24000	10000	omakapital
	29000	29000	

I tööaasta lõppbilanss			
Aktiva	Passiva		
rahavoog	44931,67	1980	tasumata materj
debitoorne võlg	23750	16967,6	tulumaks
materjal laos	2025	10000	omakapital
		48292,4	puhaskasum
arvuti	19200	12666,67	arvuti tasumata
	89906,67	89906,67	

I tööaasta kasumiplaan		
190000	190000	realiseeritud kaup
200*210*1,33	-55860	palk
200*45	-9000	materjal
	125140	
	-25000	müügi-, reklamikulud
	-1000	transport
12*100*15	-18000	üür
12*500	-6000	sidekulud
12*100	-1200	kindlustus
	-1600	muud kulud
24000/5	-4800	amortisatsioonikulud
0,12*19000	-2280	intress
	65260	
	-16967,6	tulumaks 26%
	48292,4	

Materjali varu		
Materjali algvaru	1125	
Juurde ostetud materjal	9900	
Kasutatud materjal	-9000	
	2025	
Palgakulu ühikule	210	
Üür	100	
Materjali hind	45	

Rahavoogude plaan		
	3875	omakapital
7/8*190000	166250	puhaskasum
	170125	
220*45*0,8	-7920	materjalid
200*90*1,33	-55860	palk+sotskindlustus
	-25000	müügi-, reklamikulud
	-1000	transport
12*100*15	-18000	üür
12*500	-6000	sidekulud
12*100	-1200	kindlustus
	-1600	muud kulud
0,12*19000	-6333,33	arvuti eest
	-2280	intress
	44931,67	

Ülesanne 2

puhaskasum: 166250

keskmine omakapital: 34146,2

keskmine vara: 59453,33

keskmene materiaalne põhivara: 21600

nõuded ostjatele: 23750

käibevera: 70706

lühiajalised kohustused: 19800

2.01 Omakapitali töötlus, puhaskasumi järgi

$$4892 / 34146,2 \times 100\% = 14,32 \%$$

2.03 Varatöötlus, puhaskasumi järgi

$$48292 / 59453 \times 100\% = 81,22 \%$$

4.01 Varakäibe kordaja

$$190000 / 59453,33 = 3,2$$

4.05 Materiaalse vara käibekordaja, jääkmaksumuses

$$190000 / 21600 = 8,8$$

5.01 Ostjatelt rahalaekumise aeg võlgades

$$23750 \times 360 / 190000 = 45$$

6.01 Lühiajaliste kohustuste kordaja kordades

$$70706 / 1980 = 35,7$$

6.02 Maksevõime kordades

$$(70706 - 2025) / 1980 = 34,7$$

7.01 Intresside kattekordaja

$$(65260 + 2280) / 2280 = 29,6$$

7.03 Kapitaliseeritus kordaja

$$12666 / (12666 + 34146,2) = 0,27$$

7.04 Soliidsuskordaja

$$34146,2 / (34146,2 + 12666 + 1980 + 16967) = 0,52$$

Ülesanne 3

kogus	245	200
laekub	232750	190000
TVC	103953,5	64869
TFC	59880	59880
TC	163833	124740
tk/h	668,7	623,4
puhaskasum	50998,2	48292,4
BEP	113,9	95,65

Kasumite vahe 2705

Et saavutada 10% rentaablust, peab hind olema 735,57